

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/97/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3523200463
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3523200463.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu JUDr. Miriam Štillovej a Mgr. Silvie Tisovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, pobytom D. E. F. G. XXX/XX, XXX XX C. H., a otec I. J. K. B., nar. XX.XX.XXXX, občan Egyptskej arabskej republiky, pobytom L. K. XXXX, M., N. F., prechodne bytom M. X/X, H., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Zboja, advokát s.r.o., so sídlom Kuzmányho 4, Martin, IČO: 55 732 453, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. NM - 9P/22/2023 - 140 zo dňa 16.06.2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e .**
- II. Vo zvyšnej časti **z o s t á v a** rozsudok súdu prvej inštancie **n e d o t k n u t ý .**
- III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. NM - 9P/22/2023 - 140 zo dňa 16.06.2023 Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) maloletú („mal.“) A. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať a spravovať majetok budú obaja rodičia (výrok I.). Mal preukázané, že matka je pre dieťa primárnou vzťahovou osobou a starostlivosť otca bola dosiaľ minimálna, preto nedozrel čas na striedavú osobnú starostlivosť. Upravil aj styk otca s maloletou tak, aby sa ich vzťah mohol rozvíjať, a to v každom párnom týždni v sobotu a v nedeľu v čase od 14.30 hod. do 18.00 hod. a v nepárnom týždni v utorok, štvrtok a nedeľu vždy od 15.00 hod. do 17.00 hod. (výrok IV.).

Otca zaviazal prispievať na výživu mal. A. sumou 180 eur mesačne, počnúc dňom 16.02.2023 (výrok II.) dôvodiac, že mal. A. má len bežné výdavky a je v starostlivosti matky. Táto v roku 2023 dosiahla mesačný príjem vo výške 412,60 eur (rodičovský príspevok) a od začiatku roka 2022 do januára 2023 vo výške 608,87 eur (nemocenské dávky, materské a tehotenské). U matky zistil ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére L. v predškolskom veku, na ktorú poberá výživné 200 eur mesačne. Náklady matky na bývanie mal preukázané vo výške 426 eur a na elektrinu 40 eur. U otca zistil príjem od januára do augusta 2022 vo výške 19.614,87 Kč a od augusta do decembra 2022 vo výške 19.589,25 Kč. Poukázal na to, že po presťahovaní na územie Slovenskej republiky otec dosahuje príjem 800 až 900 eur, prenajal si byt v H. a nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Podľa názoru súdu prvej inštancie matka nemá možnosť dosiahnuť väčší príjem, keďže sa o dieťa stará celodenne, pričom výdavky na dieťa sú väčšie ako 180 eur mesačne. Uzavrel, že pri takto určenom výživnom príjme v rodine matky bude vo výške 912,60 eur, pričom otcovi po zaplatení výživného zostane suma 620 eur, ktorú môžu plne použiť na svoje potreby. Vzhľadom k tomu výživné považoval vo výške 180 eur za primerané.

Nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 16.02.2023 do 16.06.2023 v celkovej sume 403,57 eur otca zaviazal splácať v mesačných splátkach po 40 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok (výrok III.), z celkového výživného za uvedené obdobie v sume 803,57 eur odpočítajúc uhradených 400 eur. Výška splátok bola určená tak, aby bol dlh uhradený cca do jedného roka.

Neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 9P/22/2023 - 15 zo dňa 06.03.2023 zrušil, nakoľko vydaním rozhodnutia vo veci samej, ktoré je predbežne vykonateľné, stratilo význam (výrok V.).

Záverom rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VI.).

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 36 ods. 1, § 24 ods. 1 až 5, § 25 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1 až 7, § 65 ods. 1 až 2 a § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej aj „ZoR“) a § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z., ďalej len „CMP“).

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti výrokom II. a III. uvedeného rozsudku odvolanie otec z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „CSP“). S výškou výživného určenou vo výške viac ako 20 % z jeho príjmov nesúhlasil považujúc ho za nadhodnotenú. Podľa otca súd prvej inštancie vôbec nevzal do úvahy jeho nevyhnutné výdavky, ako sú náklady na bývanie v sume 550 eur, pôžička splácaná vo výške 72 eur mesačne, v dôsledku čoho po odpočítaní týchto položiek mu zostane okolo 8 eur. Určené výživné považoval za neprimerané vzhľadom na potreby mal. dieťaťa, ktoré v podstate aktuálne predstavujú len „mlieko a plienky“. Poukázal, že dosiaľ rodičia dokázali zabezpečiť dieťa aj pri výživnom 100 eur mesačne.

Pokiaľ súd vychádzal z vyjadrenia, podľa ktorého otec zarába minimálne 800 eur mesačne, jeho pravidelný čistý príjem tomuto tvrdeniu nezodpovedá, čo podľa otca potvrdzujú aj výpisy z účtu. Namietal, že bol nútený požičať si aj od svojich rodičov. Pre otca je výživné fakticky neúnosné a nezohľadňuje jeho pomery. Za nesprávny považoval názor prvostupňového súdu, podľa ktorého otcovi po zaplatení výživného zostáva suma, z ktorej môže plne uspokojovať svoje potreby, nakoľko po zaplatení výživného, nájomného, pôžičky a dlhov mu nezostane nič. Dal do pozornosti, že je cudzí štátny príslušník vybavujúci si na území Slovenskej republiky prechodný pobyt, a teda sa momentálne nachádza v zložitom administratívnom procese, ktorý navzdory svojmu komfortu a vybudovanému zázemiu v Českej republike podstúpil len preto, aby mohol byť so svojou dcérou. Podľa jeho názoru súdne konanie poškodzuje maloletú, ktorá už polroka nemá možnosť dostatočne si užiť čas s otcom. Výživné navrhol upraviť vo výške 70 eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia.

3. Matka s tvrdeniami uvedenými v odvolaní nesúhlasila. Podľa nej si otec zrejme myslí, že peniaze určené na maloletú využíva ona pre svoje potreby. Tvrdila, že maloletá nepotrebuje iba mlieko a plienky, ale je potrebné jej dennodenne variť aj prať, občas býva chorá, potrebuje potom lieky, ale aj rôzne krémy proti zapareninám a značkové plienky kvôli plienkovej dermatitíde; vzhľadom na jej rast je nutné jej zakupovať oblečenie i hračky. Poukázala na to, že sama žije na hranici chudoby, nakoľko z rodičovského príspevku platí nájom 425 eur a úver 45 eur, pričom má ešte jedno mal. dieťa. Uviedla, že si musí každý mesiac požičať, aby vyžila. Ďalej mala za to, že otec poberá daňový bonus, takže klame o svojich financiách. Podľa jej názoru nebýva v byte sám, preto ani neplatí celý nájom.

4. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na dôvodoch uvedených v odvolaní, pričom poprel, že by poberal daňový bonus, na ktorý nemá nárok, pretože nežije s maloletou v spoločnej domácnosti. Tvrdil, že v prenajatom byte býva sám, a preto platí nájomné v plnej výške a z dôvodu čakania na povolenie k prechodnému pobytu má vyčerpané finančné rezervy. Zopakoval, že po zaplatení výživného otcovi nezostanú prostriedky pre jeho vlastné životné potreby, a to aj z dôvodu, že bežné výživné spolu s úhradou nedoplatku činí 220 eur mesačne.

5. Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu ani vyjadreniam nevyjadril.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, považujúc ho za vecne správny.

7. Preskúmaním napadnutého rozsudku, obsahu spisu a obsahu odvolania odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal potrebné dokazovanie a v dostatočnom rozsahu

zistil skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, pričom následne ohľadne možností a schopností otca platiť výživné, ustálenia príjmu otca, z ktorého pri určení výživného vychádzal, rozsahu vyživovacej povinnosti otca, ako aj nutnosti prihliadnuť na zabezpečovanie osobnej starostlivosti zo strany matky, dospel aj k správny skutkový a právny záverom. V tomto smere/v tejto časti sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), za súčasného konštatovania, že otec v odvolaní neuviedol žiadne dôvody, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav, resp. s ktorými by sa už nevysporiadal súd prvej inštancie.

8. Odvolací súd vo vzťahu ku svojim záverom prijatým v tomto rozhodnutí považuje za podstatné uviesť, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine). Toto pravidlo však nemožno vykladať absolútne, teda tak, že výživné by malo mať prednosť pred akýmkoľvek výdavkami povinného rodiča (§ 62 ods. 5 veta druhá Zákona o rodine), ale pri skúmaní jeho schopností, možností a majetkových pomerov súd len neberie do úvahy tie jeho výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné. Takýmito výdavkami môžu byť záväzky z prevzatých úverov a pôžičiek, ktoré neboli použité rodičom k uspokojovaniu jeho primeraných životných potrieb, ktoré by súčasne zodpovedali aj životnej úrovni dieťaťa. Preto napr. výdavky spojené so zabezpečovaním primeranej úrovne jeho bývania (splátky hypotekárneho úveru/nájomné) sú výdavkami, ktoré je potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Všeobecne teda platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča. Vo väzbe na uvedené odvolací súd poukazuje na to, že náklady otca na bývanie dosahujúce 60 – 65 percent jeho príjmu, aj vzhľadom na celkovú životnú situáciu otca nemožno vyhodnotiť ako primerané jeho životnej úrovni; súčasne sú vyššie aj ako náklady matky s dvoma mal. deťmi na jej bývanie. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je nevyhnutné, aby otec, ktorý žije sám, obýval dvojizbový byt.

9. Odvolací súd ďalej uvádza, že nepopierateľne je v záujme otca a aj maloletej udržiavať/rozvíjať vzájomné vzťahy a za týmto účelom je bývanie vo vzájomnej blízkosti viac ako vhodné. Napriek tomu podľa názoru odvolacieho súdu mal otec predtým, ako odišiel z Českej republiky, kde podľa vlastného tvrdenia mal vytvorené zázemie a aj dosahoval primeraný príjem z oficiálneho pracovného pomeru, zvážiť, či takéto presťahovanie nebude spojené s administratívnymi prekážkami, so znížením jeho životnej úrovne, resp. možnosti dosahovať príjem. Takéto jeho rozhodnutie, aj vzhľadom na nevelkú vzdialenosť od pôvodného bydliska (mesto Zlín, 75 km, cca 1 hodina automobilom) následne nemôže ísť na vrub maloletej a zabezpečenia jej výživného. Vzhľadom k uvedenému námietky otca o náročnosti administratívneho konania a o ťažkostiach s nájdením primerane plateného zamestnania v novom prostredí neobstoja. Osobitne odvolací súd zdôrazňuje, že matka, ktorá sa stará o dve malé deti, nemá možnosti zamestnať sa a dosahovať vyšší príjem.

10. Odvolací súd na tomto mieste odôvodnenia akcentuje, že rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 ZoR), ktoré má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá ZoR). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, ale sú bezprostredne ovplyvňované i reálnou schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú tieto veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Ak sú veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale sú prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelejšej spoločnosti. Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať tiež aj tvorbu úspor. (§ 63 ods. 3 ZoR). Toto poňatie odôvodnených potrieb je v súlade so zásadou úmernosti životnej úrovne dieťaťa so životnou úrovňou rodičov, danej spravidla spoločenskou dôležitosťou ich práce. Je určite spravodlivé, ak vzhľadom k tomuto poňatiu odôvodnených potrieb rozhodnutie súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu vyjadří zásadu úmernosti životnej úrovne dieťaťa k životnej úrovni rodičov (k tomu rozsudok NS ČSR spis. zn. 5Cz 112/1965 z 03.12.1965 uverejnené pod č. R 14/1966).

11. Odvolací súd s poukazom na svoje vyššie uvedené závery sa plne stotožnil s výškou vyživovacej povinnosti otca určenej súdom prvej inštancie v sume 180 eur mesačne, považujúc ju za primeranú. Hoci otec správne uvádzal, že podstatnú časť výdavkov pri tak malom dieťati tvoria len „mlieko a plienky“, v prejednávanej veci predstavujú práve (len) tieto položky sumu 126 eur mesačne. Správne uvádzal súd prvej inštancie, že celkové výdavky dieťaťa sú vyššie ako 180 eur. Vo väzbe na uvedené odvolací súd

konštatuje, že v prejednávanej veci matkou vyčíslené a súdom prvej inštancie akceptované oprávnené výdavky považuje za primerané. S ďalším rastom maloletej nie je predpoklad znižovania jej výdavkov, len sa budú meniť jednotlivé položky celkových nákladov. Sumarizujúc, s prihliadnutím k tomu, že matka má oproti otcovi nižší príjem, o dieťa sa celodenne stará a má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, výživné určené súdom prvej inštancie zohľadňuje podľa názoru odvolacieho súdu potreby dieťaťa i životnú úroveň rodičov.

12. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že za vecne správne považuje aj obdobie, od ktorého bolo výživné upravené, ako aj výšku nedoplatku na zročnom výživnom. Splátky, v ktorých súd prvej inštancie povolil nedoplatok splácať, sú primerané jeho výške i pomerom otca. Vo zvyšnej, odvolaním nenapadnutej časti, zostáva rozsudok prvostupňového súdu nedotknutý.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP za súčasného konštatovania, že nezistil výnimočné okolnosti, pre ktoré by ich priznanie niektorému z účastníkov bolo spravodlivé.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).